

2016 **c u r s u s s e n** 2017
Kerkmuziek

Cantor

Dirigent

Organist

Kerkmusicus III

Stemvorming voorgangers, koorleiders en koorzangers

INTRODUCTIE BIJEENKOMST is aansluitend aan de eerste cursusbijeenkomst op zaterdag 17 september van 14.00-15.30 uur op de cursuslocatie

Deze folder is voor iedereen die actief betrokken wordt bij de kerkmuziek. Gaarne doorgeven aan belangstellenden!

**Aanmeldingen:
voor 14 september 2016**

cantor / dirigent

Op aanvraag Soms is er behoefte aan verdere toerusting en vorming met betrekking tot een specifiek onderwerp dat niet in de bestaande cursussen aan bod komt. Voor dirigenten, liturgische werkgroepen, koren en andere belangstellenden verzorgt de afdeling Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam op aanvraag graag één of meerdere avonden over speciale thema's rond muziek en liturgie. Deze onderwerpen kunnen zo nodig toegespitst worden op speciale doelgroepen, zoals gemengde koren, kinderkoren, jongerenkoren of liturgische werkgroepen. De precieze inhoud van deze avonden wordt in overleg met de belangstellenden vastgesteld.

De cantor

Urgentie Cantorfunctie steeds groter

Hoewel de cantor ook dient te functioneren als er een koor is, maakt de gestage terugloop van het aantal koren de functie van de cantor steeds belangrijker en noodzakelijker. De feitelijke taak van de cantor betreft het zingen van de antwoordpsalm na de 1e lezing en de alleluia-acclamatie met vers vóór het evangelie. In liturgievieringen waarin geen koor aanwezig is, vervult de cantor meer en meer een onmisbare functie bij de uitvoering van alle andere gezangen. Feitelijk moet elke kerk over minimaal één goede cantor kunnen beschikken!

Alle dirigentencursussen staan open voor dirigenten van alle koorsoorten.

1. Oriëntatiecursus dirigent/cantor

VOOR WIE? Voor hen die dirigent of cantor worden/zijn. De cursus is bedoeld voor dirigenten van alle koorsoorten.

De oriëntatiecursus dirigent/cantor is opstap voor vervolgcursussen: voor cantores is de cursus een afgeronde opleiding, voor dirigenten een goede voorbereiding op de vervolgcursus niveau A.

WAARTOE? De cursus is gericht op het ontwikkelen van vaardigheid in het dirigeren van volkszang en het voorzingen van liturgische gezangen.

TOELATINGSEISEN

- U beschikt over een redelijke stem en kunt een toon overnemen van een instrument of stem.
- U kunt een eenvoudige melodie van blad zingen uit b.v. de bundel Gezangen voor Liturgie.
- U hebt ervaring met zingen in een koor of leiding geven aan een liturgisch koor. U hebt affiniteit met liturgie en bent bereid om in de praktijk liturgisch te functioneren.
- U hebt enige basiskennis van de algemene muziekleer (zoals noten lezen).

2. Dirigentencursus niveau A

VOOR WIE? Voor hen die dirigent worden/zijn of voor dirigenten die al gedurende langere tijd in de praktijk werkzaam zijn. De cursus sluit aan op de Oriëntatiecursus dirigent/cantor.

WAARTOE? De cursus is gericht op:

- Inzicht in één- en meerstemmige liturgisch- en kerkmuzikaal repertoire met de nadruk op Nederlandse liturgische teksten;
- Inzicht in de ontwikkeling van de liturgie en de kerkmuziek in het bijzonder sinds het Tweede Vaticaans Concilie;
- Vaardigheid in het dirigeren tot en met vierstemmige koormuziek.

TOELATINGSEISEN

Certificaat "Oriëntatiecursus dirigent" of men kan aantonen dat men:

- Een elementaire twee-, drie- en vierslag kan slaan en eenvoudige opmaat inzetten op de tel;
- Kennis heeft van de elementaire algemene muziekleer t/m de grote en kleine tertstoonladder;
- Intervallen binnen het octaaf van de grote tertstoonladder kan onderscheiden, alsmede een eenvoudige melodie in de G-sleutel van blad kan zingen na enige voorbereiding, zonder instrument, waarbij de begintoon wordt gegeven.

N.B.: Om het geleerde in praktijk te kunnen brengen, dient de kandidaat uiterlijk in het tweede cursusjaar over een eigen koor te beschikken.

3. Dirigentenopleiding Kerkmusicus III

Voor aanmelding en informatie neem contact op met de afdeling Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam. Bij twijfel over het niveau van de kandidaat kan de cursusleiding een toelatingsexamen afnemen. De opleiding sluit af met een erkend diploma.

De gediplomeerde kerkmusicus III worden gezien als semiprofessionele kerkmusicus en hebben recht op inschaling in niveau III van de salarisregeling. (zie voor de tarieven: www.nsgv.nl >'service'>'salariëring')

INHOUD VAN DE DIRECTIECURSUSSEN

- Muziektheorie: algemene muziekleer, (vanaf niveau A:) harmonische analyse, partituurlezen
- Solfège: vaardigheid in het van blad zingen in diverse toonaarden, ontwikkeling van het muzikale gehoor, eenstemmig muziekdictee (melodisch en ritmisch)
- Stemvorming: ademtechniek, houding, resonans, articulatie en expressie
- Slagtechniek (zoals o.a. slagschema's en arsis/thesis techniek)
- Repetitiemethodiek en (vooral vanaf niveau A:) koorscholing
- Praktijk: uitvoeringspraktijk en koorklas
- Liturgie: onder andere de functie en de keuze van de diverse liturgische gezangen in de orde van dienst van de eucharistieviering en in Woord- en gebedsdiensten en de plaats en functie van de cantor in de huidige liturgie
- Koorliteratuur (repertoirekennis)
- Liturgie
- Hymnologie
- (vanaf niveau A en indien gewenst:) Gregoriaans
- Muziekgeschiedenis

Cursus en dataschema 2016 - 2017

cursusnummer:	1 + 2 + 3	4 + 5 + 6	7	8	9	10	11		
	directie cantor	orgel	gregoriaans gevorderden	liturgie	stemvorming voorgangers	stemvorming koorleiders	koorzangers ATV		
1	17 september	09.30-14.00	09.30-14.00				09.30-14.00	17 september	1
2	22 oktober	09.30-14.00	09.30-14.00	12.00-14.00		09.30-11.30	12.00-14.00	22 oktober	2
3	05 november	09.30-14.00	09.30-14.00		09.30-11.30		09.30-14.00	05 november	3
4	19 november	09.30-14.00	09.30-14.00	12.00-14.00		09.30-11.30	12.00-14.00	19 november	4
5	10 december	09.30-14.00	09.30-14.00		09.30-11.30		09.30-14.00	10 december	5
6	07 januari	09.30-14.00	09.30-14.00	12.00-14.00		09.30-11.30	12.00-14.00	07 januari	6
7	21 januari	09.30-14.00	09.30-14.00		09.30-11.30		09.30-14.00	21 januari	7
8	28 januari	09.30-14.00	09.30-14.00	12.00-14.00		09.30-11.30	12.00-14.00	28 januari	8
9	11 februari	09.30-14.00	09.30-14.00		09.30-11.30		09.30-14.00	11 februari	9
10	18 februari	09.30-14.00	09.30-14.00	12.00-14.00		09.30-11.30	12.00-14.00	18 februari	10
11	11 maart	09.30-14.00	09.30-14.00		09.30-11.30		09.30-14.00	11 maart	11
12	18 maart	09.30-14.00	09.30-14.00					18 maart	12
13	08 april	09.30-14.00	09.30-14.00				09.30-14.00	08 april	13
14	22 april	09.30-14.00	09.30-14.00					22 april	14
15	20 mei	09.30-14.00	09.30-14.00					20 mei	15
16	24 juni	09.00 - 15.00			e x a m e n d a g 1			24 juni	16
17	01 juli	09.00 - 15.00			e x a m e n d a g 2			01 juli	17

o r g g a n i s t

4. Oriëntatiecursus kerkelijk orgelspel

VOOR WIE? Voor hen die in de toekomst koor én volkszang willen leren begeleiden alsmede de eerste beginselen van improvisatie op het orgel.

Deze cursus is een goede voorbereiding op de vervolgcursus op niveau A..

WAARTOE? De cursus is gericht op het aanleren of vergroten van de basisvaardigheden van het orgelspel en het begeleiden van liturgische gezangen. Bij deze cursus wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de liturgische praktijk van het orgelspel.

TOELATINGSEISEN

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij op de hoogte zijn van de algemene elementaire muzikale begrippen en dat zij enige klaviervaardigheid hebben.

INHOUD

- Techniek van het orgelspel
- Registratie en uitvoeringspraktijk
- Eerste beginselen van orgel improvisatie zoals het maken van eenvoudige voor-, tussen- en naspelen bij kerkliederen, eerste beginselen van het harmoniseren van kerkliederen
- Eerste beginselen van het pedaalspel aan de hand van literatuurspel

5. Cursus kerkelijk orgelspel niveau A

VOOR WIE? Voor hen die reeds een aantal jaren in de liturgische praktijk werkzaam zijn als organist, maar nog niet alle beginselen van de begeleidingstechniek beheersen alsmede de beginselen van improvisatie op het orgel.

WAARTOE? De cursus is gericht op:

- Inzicht in het gebruik van harmonieën in modale melodieën;
- Het toepassen van de klassieke harmonieer in het begeleiden van melodieën in verschillende modaliteiten, het improviseren van voorspelen en intonaties;
- Vaardigheid in het harmoniseren waarbij de sopraan, alt en tenor met de handen en de bas met het pedaal worden gespeeld;

- Inzicht in de registratietechniek van harmonisaties en voorspelen;
- Begeleiden van koorzettingen waarbij de orgelpartij een zelfstandige functie vervult en de stemmen gespeeld moeten worden met zelfstandig pedaal dan wel met zelfstandig pedaal en uitkomende stem;
- Inzicht in de verschillende stijlperiodes aan de hand van literatuurspel.

INHOUD. Het accent op het uitbreiden van de kennis en vaardigheid die in het oriëntatiejaar is verworven. Naast bovengenoemde onderdelen de volgende vakken:

- Muziektheorie: algemene muziektheorie, harmonische analyse, vormanalyse, partituurlezen;
- Solfège;
- Muziekgeschiedenis;
- Liturgie;
- Hymnologie;
- Gregoriaans.

TOELATINGSEISEN

- Het vierstemmig kunnen harmoniseren van een eenvoudig kerklied
- Het kunnen improviseren van een korte intonatie bij een eenvoudig kerklied
- In staat zijn toonladders en cadensen (zowel in mineur als in majeur) te spelen
- De kandidaat wordt getest op zijn vaardigheid in het spelen van literatuur (met of zonder pedaal)

6. Organistenopleiding Kerkmusicus III

Voor aanmelding en informatie neem contact op met de afdeling Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam. Bij twijfel over het niveau van de kandidaat kan de cursusleiding een toelatingsexamen afnemen. De opleiding sluit af met een erkend diploma.

De gediplomeerde kerkmusicus III worden gezien als semiprofessionele kerkmusicus en hebben recht op inschaling in niveau III van de salarisregeling. (zie voor de tarieven: www.nsgv.nl >'service'>'salarisering')

overige cursussen

7. Gregoriaans voor gevorderden (niveau Kerkmusicus III)

VOOR WIE?

- Bent u vertrouwd met het gregoriaans en het notatiesysteem?
- Bent u nieuwsgierig naar de uitvoeringspraktijk van het gregoriaans?

Dan is deze cursus precies op uw wensen afgestemd!

De cursus telt 5 bijeenkomsten van 2 uur. Deze cursus is bedoeld als voorbereiding op het examen Kerkmusicus III. De cursus wordt gegeven aan de hand van het boek van J. Elemans: "Gregoriaans zingen", deel 3 & 4.

INHOUD

- (Principes van) uitvoering van het gregoriaans
- De mogelijkheden van het gregoriaans binnen de huidige liturgie

De cursus bestaat uit 5 bijeenkomsten. Voor data en tijden zie "Schema datumplanning cursuspakket 2016 - 2017"

8. Cursus 'Muziek in de liturgie': Wisselende gezangen in liturgievieringen (code: Liturgie module A)

VOOR WIE? (Leken)voorgangers, koordirigenten, organisten, koorleden, leden van liturgische werkgroepen, die belast zijn met de keuze van gezangen voor diverse soorten liturgievieringen.

WAARTOE? Competentie verwerven voor een verantwoorde keuze van de wisselende gezangen in eucharistie- en niet-eucharistieviering.

INHOUD

De inhoud van de cursus is toegespitst op de wisselende gezangen in een liturgieviering.

- De relatie tussen de Schriftlezingen en de gezangen in de Dienst van het Woord
- De liturgisch-muzikale vormen in de Dienst van de Eucharistie en de openings- en slotritus.
- Mogelijkheden voor de liturgische muziek sinds het Tweede Vaticaans Concilie in eucharistie- en niet-eucharistieviering
- Wie zingt wát?
- Welk muzikaal repertoire is voorhanden?
- Zingen van voorbeelden

Alle modules liturgie (modules A, B en C) starten met een verkenning van het liturgisch jaar en de verschillende liturgisch-muzikale vormen en stijlen in de bundel 'Gezangen voor liturgie'.

De cursus bestaat uit 5 bijeenkomsten. Voor data en tijden zie tabel "cursus- en data-schema 2016 - 2017"

Cursusprijzen 2016 - 2017

cursus	kosten	tijdsduur / aantal bijeenkomsten	examen
Cantor cursus	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Oriëntatiecursus Dirigent	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Dirigentencursus niveau A	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Dirigentenopleiding Kerkmusicus III	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Oriëntatiecursus kerkelijk orgelspel	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Cursus kerkelijk orgelspel niveau A	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Organistenopleiding Kerkmusicus III	€ 575,00	15 zaterdagen van 4 uur	ja
Stemvorming voor voorgangers	€ 127,50	5 bijeenkomsten van 2 uur	nee
Stemvorming voor koorleiders	€ 127,50	5 bijeenkomsten van 2 uur	nee
(Vervolg) Koorzangerscursus + ATV	€ 116,00	7 zaterdagen van 4 uur	nee
Cursus 'Muziek in de Liturgie'	€ 98,50	5 zaterdagen van 2 uur	nee
Gregoriaans niveau 'Kerkmusicus III'	€ 98,50	5 zaterdagen van 2 uur	nee
Cursus koorstemvorming in de eigen parochie	€ 115,00 per keer (richtprijs)	in overleg vast te stellen tussen koor en docent(e)	nee

stemvorming

Stemvorming De kwaliteit van de zang gaat met sprongen vooruit na het volgen van een cursus. Niet alleen de individuele stemkwaliteit gaat vooruit, ook de koorklank verbetert snel. Kennismaking met de zangtechniek vergroot het plezier in het zingen.
Zie de cursusnummers 9 t/m 12.

9. Cursus stemvorming voorgangers

VOOR WIE? De cursus is bestemd voor allen die regelmatig (zingend) voorgaan in de liturgie: priesters, diakens en allen die in de pastoraal werkzaam zijn (vrijwilligers en professionals).

WAARTOE? De cursus gaat primair in op de kwaliteitsverbetering van de zang van de deelnemers dmv stemvorming en zangtechniek.

INHOUD

- Collectieve stemvorming
- Individuele zangles
- Zangtechniek

Daarnaast leert de cursist als zingende voorganger:

- Zelfstandig gezongen in te studeren;
- Motor te zijn voor de gemeenschapszang;
- Teksten te zingen met optimale zeggingskracht en stemgebruik.

TOELATINGSEISEN. Er zijn geen toelatingseisen.

Voor data en tijden zie tabel "cursus- en dataschema 2016 – 2017".

N.B.: De cursus kan ook op locatie worden gegeven met een (minimum) aantal van 5 deelnemers in 5 bijeenkomsten van 2 uur. Plaats en lestijden zijn in dat geval in overleg met de cursisten en de docent.

10. Cursus stemvorming koorleiders

"Hoe vertel ik het mijn koor?" Zang- en stemvorming zijn noodzakelijk voor de koorvorming alsmede voor de persoonlijke stemontwikkeling van de individuele koorleden. Dit betreft niet alleen de stemvorming voor jonge mensen maar ook het conserveren van de 'ouder wordende' stem! De stemvorming moet collectief geschieden binnen de koorrepetitie, omdat de dirigent doorgaans niet de mogelijkheid heeft om individuele zangles te geven. Effectief collectieve stemvorming geven aan een koorgroep is niet eenvoudig. In deze cursus reikt de zangpedagoog, naast individuele stemvorming aan de dirigent-cursisten, een praktische route aan die de dirigent met zijn/haar koor kan volgen om tot optimale resultaten te komen. Kortom: veel tips en trucs!

VOOR WIE? Voor koorleiders van alle koorsoorten.

WAARTOE? De cursus gaat enerzijds in op de kwaliteitsverbetering van de zang van de cursisten en anderzijds op de vraag hoe je middels een effectief stemvormingsprogramma tot kwaliteitsverbetering van het eigen koor kunt komen middels stemvorming en zangtechniek.

INHOUD

Collectieve stemvorming, individuele zangles, zangtechniek

Daarnaast wordt in de cursus aandacht besteed aan:

- De overdracht van de zangtechniek aan een koorgroep, omgang met de kinderstem en de ouder wordende stem, inzingoefeningen en stemvorming voor een koorgroep;
- De presentatie en de effectiviteit van stemvorming aan het koor;
- De ontwikkeling van een stappenplan voor de stemtechnische opbouw van een koor;
- De integratie van stemvorming in de koorrepetitie.

TOELATINGSEISEN. Er zijn geen toelatingseisen.

Voor data en tijden zie tabel "cursus- en dataschema 2016 – 2017".

11. Koorzangerscursus + ATV + vervolg

De cursus voor koorzangers telt 7 bijeenkomsten van 4 uur met een lage lesprijs om de drempel van deelname aan de cursus laag te houden. Een cursusgroep telt maximaal 10 cursisten. Ben je lid van een koor? Dan kun je jezelf praktijkgericht bij laten scholen, zodat je met nog meer voldoening zingt.

ATV staat voor 'Algemene Theoretische Vorming'.

Waarom elementaire muzikleer?

Ons muzikale geheugen steunt op drie pijlers:

- Een motorisch geheugen: wat ons stemapparaat 'doet';
- Een auditief geheugen: de dirigent zingt voor en wij onthouden dat na enige herhaling;
- Een visueel geheugen: muziekherinnering bij notenschrift.

Deze drie elementen vullen elkaar aan. Als één element ontbreekt, verstoort dat ons totale muzikale bevattingvermogen erger dan menig koorzanger vermoedt! De meeste koorzangers hebben geen visueel geheugen: ze kunnen de bladmuziek niet lezen. Toch is die leemte redelijk eenvoudig op te vullen. Deze cursus bewijst je dat!

INHOUD

- Stemvorming;
 - ATV: elementaire muzikleer (uitleg en gebruik v/h notenschrift).
- Voor data en tijden zie tabel "cursus- en dataschema 2016 – 2017". Alle groepen hebben op dezelfde data les.

12. Cursus koorstemvorming ter plaatse in de eigen parochie

VOOR WIE? Koren en hun koorleiders

WAARTOE? Kwaliteitsverbetering van de koorklank door collectieve stemvorming van alle koorzangers.

WANNEER? Groepsles tijdens de eigen reguliere repetitie. Er zijn geen toelatingseisen.

INHOUD Houding, adem, resonans, articulatie, intonatie en koorvorming afhankelijk van het aantal bijeenkomsten. In een persoonlijke instructie van de koorleider komt de voortgang van het door de zangpedagoog ingezette proces van stemvorming aan de orde. Er is geen examen aan deze cursus verbonden.

HOE? De afdeling Pastorale Dienstverlening bemiddelt bij deze cursus. Het brengt koren die deze vorming wensen in contact met een zangpedagoog (m/v) uit de eigen regio. De zangpedagogen zijn geselecteerd op basis van hun kennis en hun affiniteit met r.-k. kerkkoren en hun specifieke vragen en problemen. Zo zullen zij zich steeds aanpassen aan de koorsoort die zij begeleiden.

FINANCIËN. Het aantal bijeenkomsten en de financiële afwikkeling regelt het koor zelf met de docent(e). Afhankelijk van de duur van de bijeenkomsten moet men per bijeenkomst rekenen op een bedrag van € 115,00 incl. voorbereidingstijd en reiskosten van de docent. In de regel worden de kosten verdeeld onder het deelnemende koor en de parochie. Aangeraden wordt om minimaal twee bijeenkomsten te organiseren om enig effect te sorteren. Een regelmatige vorming (tweemaal per jaar) of een langere cursus van bijvoorbeeld vijf of meer bijeenkomsten leveren vanzelfsprekend meer rendement op.

Infomatie

CURSUSSEIZOEN

Van 17 september 2016 tot 1 juli 2017.

AANMELDING

Aanmelden bij voorkeur vóór 14 september 2016.

- Telefonisch, waarna schriftelijke bevestiging van deelname via e-mail o.v.v. de volgende gegevens: **naam, adres, postcode/plaats, telefoon en cursuskeuze.**
- Schriftelijk met vermelding van de onder a. genoemde gegevens.

Door in te schrijven geeft u te kennen de aanvullende informatie te hebben gelezen en gaat u akkoord met de cursusvoorwaarden.

Raadpleeg vóór uw inschrijving de cursusvoorwaarden op www.kerkmuziekopleidingen.nl (Geen internet? Vraag om toezending op 010-281.51.84) Lees ook de informatie hieronder.

DEELCERTIFICATEN

Inschrijving voor het volgen van afzonderlijke vakken uit de orgel- en/of dirigentenopleiding is mogelijk voor musici met hiaten in hun opleiding. Na examinering worden deelcertificaten uitgegeven.

AANVANG

De aanvangsdata en alle andere data en tijden vindt u in de tabel "cursus- en dataschema 2016 – 2017".

CURSUSLOCATIES

Met uitzondering van:

- Cursussen op aanvraag (vinden plaats in de eigen parochiekerk);
 - De cursus koorstemvorming (vindt plaats in de eigen parochiekerk);
- vinden alle cursussen plaats in de kerk van de Emmaüsgangers, Reyerdijk 67 te Rotterdam-Zuid

www.emmausgangers.net

en de Paradijkerk, Nieuwe Binnenweg 25 te Rotterdam www.paradijkerk.okkn.nl (Op de locatie-adressen kunt u géén informatie over de cursussen inwinnen!)

FINANCIËN

In de regel zal de parochie geheel of gedeeltelijk de kosten voor het cursusgeld voor haar rekening nemen. Met uw aanmelding verklaart u op de hoogte te zijn van de voorwaarden (zie opmerking onder "aanmelding" hierboven). Uw inschrijving betreft het gehele cursusseizoen, inclusief (indien van toepassing) afsluitende examens. Bij voortijdige beëindiging van een cursus is men het volledige cursusgeld

verschuldigd voor het betreffende cursusseizoen. Mocht u onverhoopt niet aan de cursus kunnen deelnemen waarvoor u zich heeft ingeschreven, dan dient u dit uiterlijk 14 dagen voor aanvang van de eerste bijeenkomst schriftelijk te melden. De cursusprijzen worden ieder jaar opnieuw vastgesteld. Na de eerste cursusbijeenkomst ontvangt u een acceptgiro. Cursusgelden worden in één keer in rekening gebracht. Bij uitzondering is gespreide betaling mogelijk.

TOELATINGSEISEN

Tijdens de eerste cursusbijeenkomst(en) worden de kandidaten (indien noodzakelijk en van toepassing) op de genoemde toelatingseisen getoetst.

GETUIGSCHRIFTEN en CERTIFICATEN

Indien een cursus met goed gevolg wordt afgesloten, ontvangt u een getuigschrift inclusief een cijferlijst. Indien een cursus niet wordt afgesloten met een examen, ontvangt u een certificaat als bewijs van deelname. Dit wordt alleen uitgereikt indien de deelnemer minimaal 80% van de cursus heeft gevolgd. De examens vinden plaats onder auspiciën van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging

(www.nsgv.nl) in het bisdom Rotterdam. Bij de examens Kerkmusicus III is een kerkelijk geïmmitteerde namens de R.-K. Kerk aanwezig.

DOCENTENTEAM

Koördirectie en cantor cursus:
Hans van der Toorn en Marc Schaap
Orgel:
Wouter Blacquièrre en Frank van Wingerden
Liturgie: Richard Bot
Zang en stemvorming:
Astrid de Klerk, Sandra van den Brand
Alle docenten hebben hun eigen cursisten- of studentengroep. De theorie lessen (zoals theorie, solfège, gregoriaans enz.) worden over het docententeam verdeeld.

INLICHTINGEN

Marc Schaap
Medewerker kerkmuziek
Afdeling Pastorale Dienstverlening
Bisdom Rotterdam
Koningin Emmalein 3 3016 AA Rotterdam
Telefoon 010-281.51.84 / 06-361.456.94
Mail: m.schaap@bisdomrotterdam.nl

Deze folder kunt u ook vinden op:
www.kerkmuziekopleidingen.nl
www.bisdomrotterdam.nl
www.nsgv.nl